

עין משפט
נר מצוה

עג א ב ג ד מיי פיי"א
מהלכות רוצח הלכה ח
סמג עשין עט טור י"ד
סימן קטז:

עד ה ו מיי שס פי"ב
הלכה ב סמג שס טור י"ד שס:

עה ז ח מיי שס פי"א
הלכה יד סמג שס טור י"ד שס:
עו ט י מיי שס הלכה טו סמג שס טור שס:
עז כ מיי פי"א מהל'
מהלכות אטורות הל'
א סמג לאוין קמת טור ש"ע י"ד ס' קנב עפ"א:
עח ל מיי פי"ו מהל'
אבות ועומאה הי"ט:

רבינו חננאל

מכאן ואילך חומצן סופתקא הווא אין בו משום גילוי ולא מישום יין נסך ונהרדעי אמרי אפ"י לבתר תלתא יומי חיישינן משום גילוי מ"ט זימנין מיקרי שתי ת"ר^(א) איין תוסם אין בו משום גילוי וכמזה תסיסתו ג' ימים השחלים אין בהם משום גילוי ובני גולה נהגו בהן איסור ולא אמרן אלא דלית צהו חלא וי"ל דהכא ודנדרים חד הוא ודאי לפעמים במקרה טועמם נחש כי ההוא עוצדא דהתם ולכן נהגו צהן צני גולה איסור **י**:
פ**י תאנה אין** בו משום גי'צוי. והא דאמרין צפ"ק דחולין (דף ט.) **ז** ראה צפור ננקר בתאנה חוששין שמה במקום נקב נקר ואסור שאני התם דאיכא ריעומא דניקורא:
ל**א בהמתו ולא** בהמת חבירו. אין לדקדק השתא בהמתו אמרת **ט** בהמת חבירו מיצטיל דזו ואכ"ל זו קמני ודך התנא לשנומם יחד:
וּמַטְמָא טומאה חמורה בבוית. פירוש צ"ה דצעו רציעית פרק המזילא יין (שנח דף עז. ושם) גבי נבלות דקא אמר אף כשטמאו צ"ה לא טמאו אלא צרביעית הואיל ויכול לקרוש ולעמוד על כוית הכא מודו דסגי בכזית דהואיל ונאסר מטעם תקרובת מטמא בכזית כמו וצח:
וּמַטְמָא טומאה משקין ברביעי'. פירוש לטמא אוכלין ומשקין כתורת משקין טמאין שנטמאו צשרן שאינו מטמא אדם וכלים אלא אוכלין ומשקין ושיעור (ד' קבל טומאה צרביעית לוג ככל טומאת משקין עכ"ל הקו' משמע מתוך לשונו שאין להתם יינם טומאה אא"כ קבל טומאה ממקום אחר וקשה דמה חדוש הוא זה לשנות כאן טומאה מן השך וכי גרע משאר משקין ומיהא איכא לשנויי א' דאשמועינן דמשום חומרייהו לא מקצלי טומאה צפחות מרביעית ועוד קשיא דמשמע דצשאר משקין צעינן רציעית לקבל טומאה ואדריצה צשאר משקין לא צעינן רציעית כדאמרין צפ"ק דפסחים (י.ד.) משקה צית מטציחא דכן לא אמרו אלא צרביעית דחזו להטביל מתחין ולינורות אכל צפחות מרביעית טומאים ואפילו לטמא אחרי' לא צעו רציעית כדמשמע נמי התם (דף יד. ושם) גבי לא נמנעו מלשרוף את הצער כו' דמוקי לה צאיכא משקין צהדי צשר דמטמא צשר מחמת

(א) נראה דחסר כאן וי"ל מקום שיש בו סירטא אסור אין סירטא מותר ואיכא צייטין נב דוכי.

ל:

השחל"ים אין בהם משום גי'צוי. פ"ה קרש"ין צלע"ז טרופ ככלי

ושחוק ויין או מים נמוים צו וקשיא דבסוף נדרים (דף סג.) ^(א) דמשמע דיש צהם משום גילוי גבי ההוא נואף הוו תחלי א"ל לא תיכול מינייהו דטעמיניהו חיובא ואין לפרש שחלים דהכא היינו

מאכל של גריסין כי ההיא דפ"צ (לקמן)

דקאמר וכן היו צלפורי עושין נותנים חומץ למוך הגריסין וקורין אותו שחלים דהתם אינו קרוי שחלים עוד לאחר נתינת החומץ והכא מיירי קודם נתינת החומץ כדאמרין (ב) ולא אמרן אלא דלית צהו חלא וי"ל דהכא ודנדרים חד הוא ודאי לפעמים במקרה טועמם נחש כי ההוא עוצדא דהתם ולכן נהגו צהן צני גולה איסור **י**:
פ**י תאנה אין** בו משום גי'צוי. והא דאמרין צפ"ק דחולין (דף ט.) **ז** ראה צפור ננקר בתאנה חוששין שמה במקום נקב נקר ואסור שאני התם דאיכא ריעומא דניקורא:
ל**א בהמתו ולא** בהמת חבירו. אין לדקדק השתא בהמתו אמרת **ט** בהמת חבירו מיצטיל דזו ואכ"ל זו קמני ודך התנא לשנומם יחד:
וּמַטְמָא טומאה חמורה בבוית. פירוש צ"ה דצעו רציעית פרק המזילא יין (שנח דף עז. ושם) גבי נבלות דקא אמר אף כשטמאו צ"ה לא טמאו אלא צרביעית הואיל ויכול לקרוש ולעמוד על כוית הכא מודו דסגי בכזית דהואיל ונאסר מטעם תקרובת מטמא בכזית כמו וצח:
וּמַטְמָא טומאה משקין ברביעי'. פירוש לטמא אוכלין ומשקין כתורת משקין טמאין שנטמאו צשרן שאינו מטמא אדם וכלים אלא אוכלין ומשקין ושיעור (ד' קבל טומאה צרביעית לוג ככל טומאת משקין עכ"ל הקו' משמע מתוך לשונו שאין להתם יינם טומאה אא"כ קבל טומאה ממקום אחר וקשה דמה חדוש הוא זה לשנות כאן טומאה מן השך וכי גרע משאר משקין ומיהא איכא לשנויי א' דאשמועינן דמשום חומרייהו לא מקצלי טומאה צפחות מרביעית ועוד קשיא דמשמע דצשאר משקין צעינן רציעית לקבל טומאה ואדריצה צשאר משקין לא צעינן רציעית כדאמרין צפ"ק דפסחים (י.ד.) משקה צית מטציחא דכן לא אמרו אלא צרביעית דחזו להטביל מתחין ולינורות אכל צפחות מרביעית טומאים ואפילו לטמא אחרי' לא צעו רציעית כדמשמע נמי התם (דף יד. ושם) גבי לא נמנעו מלשרוף את הצער כו' דמוקי לה צאיכא משקין צהדי צשר דמטמא צשר מחמת

משקין ומסתמא צאותן מים הנשארים על הצער לאחר הדחה אין צהם רציעית וכן משמע בצרכות פרק אלו דברים (דף גב.) דקאמר שמה אית הדיס והתם לא הוו רציעית ואף לטמא כלים שמשקה מטמא כלים דרצנן לא צעי רציעית כדתנן צפ"ג דטהרות (משנה ג) גוש של זיתים פי' והוא טמא שפפל לתנור והוסק כציה מכון טהור פי' התנור טהור (ח) משייתה טיפה ראשונה נתמעט האוכל מכציה ואין הטיפה יכולה עוד לקבל טומאה מן הגוש דאין אוכל מטמא צפחות מכציה ומן הגוש לא קבל התנור טומאה דאין הגוש מטמא כלי ומחמת הטיפה שנטמאת עם הגוש אין לטמאות ואפי' למ"ד צפרק כל שעה (פסחים לג.) משקין מצלע צליעי וכשנטמא הגוש נטמא הטיפה דטומאה להיכן הלכה מ"מ כיון שקיצלתה צעודה אוכל שהיתה צלועה צגוש לא חמירא כמשקה לטמא התנור יותר מכציה טמא פי' התנור טמא דטיפה ראשונה שייתה קבלה טומאה מן הגוש שיש צו כציה וחזרה וטמאה את התנור אלמא לא צעינן רציעית ונראה לפרש דהך טומאה דתתם יינם גזרו ^(י) ואף בלא מגע שרץ ולא החמירו לגזור טומאה צפחות מרביעית כי הני משקין דפרק דם הגדה (נה דף נה.) דמעת עיניו ודם מגפתו וחלב שצאשה ^(י) מטמאין טומאת משקין צרביעית מדרבנן כדאימא פרק כסוי הדם (חולין דף פז.) וקראי דמיייתי פרק דם הגדה אסמכתא נינהו ואת"ם למה הוצרכו לגזור טומאה על סתם יינם תיפוק ליה משום מגע עויצד כוכבי' שגזרו עליהם שיהו צוצים לכל דבריהם וי"ל דאינטריך למיסר (ח) פחות מכן תשע דליתא הך גזירה כדאמרין לקמן צפירקין (דף נז. ע"ש) ואת"ם הך רציעית דתתם יינם ורציעית דמשקה צו דפרק דם הגדה אמאי לא חשיב להו צנזיר פרק ג' מינים (דף לה.) גבי עשר רציעית הן וליכא למימר דלהכי לא חשיב ליה משום דליתנהו אלא דרבנן דקא חשיב נמי פסול גויה דרבנן וי"ל דכל עניני טומאת משקין צרביעית הם ככלל פסול גויה:
המפקיד

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

מכאן ואילך. נתקלקל הרצה ואין צו משום גילוי:
יין סוסם. יין חדש מגיתו. עד שהוא מחמין להיות יין קרי ליה תוסם:
השחלים. קרש"ין טרופ ככלי ושחוק ויין או מים נתונין צו:
חלא. חומץ:
מיגרי צהו. החומץ מתגרה ונלחם צחכן של נחשים ואין שותין צו ממנו:
נוסח **הצנלי**. חזק הוא כחומץ כדמפרש צאלו עוצרין (פסחים דף מז.) דיהבו ציה עיפוש פת ונסיצוי דחלצא מישג"א צלע"ז:
ניקורי. כמין מקום נשיכת הנחש:
טיף טיף. כלי שתחת חצית שמקבל יין הנוטף:
טיף להדי טיף טיף. שמתפטף תדיר והטיפים רודפות זו את זו ותכופות והנחש שומע וצורח:
פי סאנא. כשחולשין אותה נעשה לה פה קצר צמקום עוקצה:
שוקע. לפי שחזק הוא וכבד ושוקע צתוך המשקה לקרקעיתו של כלי:
מפעפע. צנתיים:
ויסריה. ארס שלו:
לא ישסא עשירי. שהארס שוקע למטה ושתהו וימות:
אצנתי. מלפפון מלויין צלע"ז וגסה היא וכשפותחין אותה לאכול קלת ועומדת מגולה אוכל נחש ממנה והיא רכה והארס שוקע צה. הלכך שמעינן מרצ ספרא טוצא ראשון לא ישתה שמה נחש זקן שמה שם ונף הארס למעלה אמצעיים שמה נחש צינוני היא ומפעפע שמו תשעה לא ישתה עשירי שמה צחור היא:
לא ישפסם. שמה יעצור אדם יחף ויעמוד הארס צין קשיר אצנעומיו וימין שנכנס מעט ונוקצ צצשר שוצ אין לו רפואה:
ולא ירצן. להשכיב את האסר ואצק שלא יעלה:
סירטא. סדק הארס מתעצב שם ואינו נופל מהר ונוקצ צצשר:
היינו ס"ק. דהא פנים יד ורגל יש שם פתחים וסדקים כמו צין אצבט לאצבט וצתוך הכף יש סדקים והאוזן והשפמים:
רומני דאפי. פומילי"א של פנים אשר אכל העין ואין שם סדק ולאחרים שרי:
צשונאל. דלא מוסיק ליה ארס דשונאל אכיל ליה לחיובא כדאמרין צערי פסחים (פסחים דף קיב.):
יין נסך. שנתנסך לעצודת כוכבים:
טומאה חמורה. משא ואהל כמת. אימקש מקרובת צעודת כוכבים למתט):

שיש סירטא אסור אין סירטא מותר אחרים היינו תנא קמא איכא בינייהו **גב היד וגב הרגל** ורומני דאפי אמר מר לא ישקה מהן לא בהמתו ולא בהמת חבירו והתניא אבל משקהו לבהמת עצמו כי תניא ההיא לשונרא אי הכי דחבריה גמי דחבריה כחיש ידיה גמי כחיש הדר בריא דחבריה גמי הדר בריא זימנין דבעי לזבונא ומפסיד ליה מיניה א"ר אסי א"ר יוחנן משום ר' יהודה בן בתירא שלשה יינות הן יין נסך יאסור בהנאה ו'ומטמא טומאה חמורה בבוית סתם

שיש סירטא אסור אין סירטא מותר אחרים היינו תנא קמא איכא בינייהו **גב היד וגב הרגל** ורומני דאפי אמר מר לא ישקה מהן לא בהמתו ולא בהמת חבירו והתניא אבל משקהו לבהמת עצמו כי תניא ההיא לשונרא אי הכי דחבריה גמי דחבריה כחיש ידיה גמי כחיש הדר בריא דחבריה גמי הדר בריא זימנין דבעי לזבונא ומפסיד ליה מיניה א"ר אסי א"ר יוחנן משום ר' יהודה בן בתירא שלשה יינות הן יין נסך יאסור בהנאה ו'ומטמא טומאה חמורה בבוית סתם

יחזרו מים שאחורי הכוס ויטמאו את הידים והתם לא הוו רציעית ואף לטמא כלים שמשקה מטמא כלים דרצנן לא צעי רציעית כדתנן צפ"ג דטהרות (משנה ג) גוש של זיתים פי' והוא טמא שפפל לתנור והוסק כציה מכון טהור פי' התנור טהור (ח) משייתה טיפה ראשונה נתמעט האוכל מכציה ואין הטיפה יכולה עוד לקבל טומאה מן הגוש דאין אוכל מטמא צפחות מכציה ומן הגוש לא קבל התנור טומאה דאין הגוש מטמא כלי ומחמת הטיפה שנטמאת עם הגוש אין לטמאות ואפי' למ"ד צפרק כל שעה (פסחים לג.) משקין מצלע צליעי וכשנטמא הגוש נטמא הטיפה דטומאה להיכן הלכה מ"מ כיון שקיצלתה צעודה אוכל שהיתה צלועה צגוש לא חמירא כמשקה לטמא התנור יותר מכציה טמא פי' התנור טמא דטיפה ראשונה שייתה קבלה טומאה מן הגוש שיש צו כציה וחזרה וטמאה את התנור אלמא לא צעינן רציעית ונראה לפרש דהך טומאה דתתם יינם גזרו ^(י) ואף בלא מגע שרץ ולא החמירו לגזור טומאה צפחות מרביעית כי הני משקין דפרק דם הגדה (נה דף נה.) דמעת עיניו ודם מגפתו וחלב שצאשה ^(י) מטמאין טומאת משקין צרביעית מדרבנן כדאימא פרק כסוי הדם (חולין דף פז.) וקראי דמיייתי פרק דם הגדה אסמכתא נינהו ואת"ם למה הוצרכו לגזור טומאה על סתם יינם תיפוק ליה משום מגע עויצד כוכבי' שגזרו עליהם שיהו צוצים לכל דבריהם וי"ל דאינטריך למיסר (ח) פחות מכן תשע דליתא הך גזירה כדאמרין לקמן צפירקין (דף נז. ע"ש) ואת"ם הך רציעית דתתם יינם ורציעית דמשקה צו דפרק דם הגדה אמאי לא חשיב להו צנזיר פרק ג' מינים (דף לה.) גבי עשר רציעית הן וליכא למימר דלהכי לא חשיב ליה משום דליתנהו אלא דרבנן דקא חשיב נמי פסול גויה דרבנן וי"ל דכל עניני טומאת משקין צרביעית הם ככלל פסול גויה:
המפקיד

מסורת הש"ם

(א) קרש"א יומי אין צו משום יין נסך משום גילוי חיישינן.
(ב) סנהדרין ע. [תענית ז' תוספ' מרומות פי"ו הי"ט].
(ג) [פסחים לט: ד.] [גרי ריי"ף מיטשטפן] (ס) ז"ל טיף טיף. קרש"א. (ו) שבת עז:
(ז) [שנתנאנה. יעבי"ד].
(ח) צ"ק קטו: [תוספ' מרומות פי"ו הי"ז].
(ט) [לקמן לג: י.] [ועי"ע תוספות שבת קי. ד"ה ולימאי].
(צ) לא כלי:

תורה אור השלם

1. שומר פתאים יי דלותי ולי דרושני:

תהלים קטו ו

הגהות הב"ח

(א) תוב' ד"ה השחלים וכו' דבסוף נדרים משמע לגיל אמות ד' מתחין:
(ב) בא"ד ולא אמרן אלא. ג"צ עיין צפרק שמונה שלשים דף קי מ"ש המוס' דברים ולמח:
(ג) ד"ה פה וכו' נראה צפור. ג"צ נראה דהיא דלדא צפור דוקא צניקור שהלימה שבה מוססא אכל פי מלחה צמקום עוקצה הלימה שבה מגולה הלכך אין צו משום גילוי:
(ד) ד"ה ומטמא וכו' ושעיר לקבל טומאה צרביעית:
(ה) בא"ד טהור דמשיצתה:
(ו) בא"ד גזרו אף בלי"ל אמות ו' מתחין:
(ז) בא"ד וחלב שצאשה דמטמאין:
(ח) בא"ד למיסר בעובד כוכבים פחות מכן תשע:

הגהות מהר"ב רנשבורו

[א] תוב' ד"ה ומטמא טומאת משקין צרביעית וכו' דאשמיטין דמשום חומרייהו וכו'. ג"צ עיין פי' הירש במבשרין פי"ו משנה ז' ס':

לעזי רש"י

קריש"רין. שחלים. מישג"א. מר-בניה. נסיוב החלב. מלי"ן. אבטיח. פומיל"א. [פומיל"ש]. עצמות הלחיים.]

מוסף רש"י

יין תרסם. שהוא נוטף צנרין מחמת שהוא מחמין (סנהדרין עב.) או:
רוחח (תענית ז.).
לא ישפסם. שלא יעצור עליהם אדם יחף ויכנס ארס של נחש צרגלו ע"י מכת צנור וימות (ב"ק קטו:).
לא בהמתו. משום סכנת נפשות. שמה ישמטנה אחרי כן (עם).

מסורת הש"ס

א) [דמאי פ"ג מ"ב בטירות יא:]; ב) [שבת קכב.]; ג) [נ"מ כג ע"ב ושם במוס' ד"ה אלתלמא].

תורה אור השלם

1. אם יקולא העבים גשם על הארץ וירקו ואם יפול עץ בדרום ואם בצפון מקום שיפול העץ שם יהוא: קולת יא ג

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ולא ובי' אלא בארבע. עיין נדה דף מח ע"ה חוספות ד"ה אמר:

הגהות הב"ח

ה) גמ' ואי לא לא הרי חותם בתוך חותם דיקולא ומיהדק ובי נוד דניסקא וחתמו פיו: (ג) רש"י ד"ה ומיהדק ובי' דלא טרח: (ג) וי"א ד"ה לא מיהדק דנוד: (ו) ד"ה הוי ובי' דטורח הוא להפוך: (ס) תוספות ד"ה דלמך רב ובי' והיא דרכה רב רב הווא רוב דחתך לה לנשאל אלתלמא קרנמא מיירי כשמשלמה. כ"ב פרק גוד הנשה בדרך לה: (י) בא"י לחות חותמו ולהבירו די: (י) בא"י בפי' בתל'. כ"ב בסוף דף עד ומשמע מדברי התוס' שס"ל דהיא דסמוך כי לא הוי אלף חותם אחד דלא כפסיש' לשם וכן נראה מדברי התוס' לשם ע"ש:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה המפקיד. לא התמיר כי' כי' כ"ב עיין לעיל כי' כי' דמשום אלתופי לא חיישנן בחותם אחד (ועמ"ש רבנו שי"ד סי' קי"ח ס"ק ה' וסי' ק"ל ס"ק ח'):

מוסף רש"י

הרי הן כפירותיו. של עובד כוכבים, דודאי תלמיטו ולרין להפיש ממן מעשר (בבברות יא).

רבינו חננאל

בכזית כמת וכעבודות כוכבים. סתם יינו אסור בהנאה ומטמא טומאת משקין ברביעית הפקידו ליינו ישראל אצל עובד כוכבים אסור בשתיה ומותר בהנאה. איני והתנן בדמאי פ"ג המפקיד אלתופי אצל הכותי ואצל עם הארץ הרי הן בחזקתן למעשר ולשביעית אצל העובד כוכבים כפירותיו פירותיו אצל הכותי ואצל עם הארץ הרי הן בחזקתן למעשר ולשביעית אצל העובד כוכבים כפירותיו ובינו אמרין אסור א) בהנאה ומטמא טומאת משקין ברביעית ופרקי' ר' ירמיה הא דאמר ר' יוחנן משום ר' יהודה בן בתירא כגון שיחד לו העובד כוכבים קרן זוית והוא שומתר בהנאה. ומקשינן עליה אי הכי בשתיה נמי לישתרי דהא כדתנא ליה רבי תנחום משנת

ססס יינס אסור בהנאה.

משקין. מטמא טומאת אוכלין ומשקין כתורת משקין טומאת שרץ שאינו מטמא אדם וכלים אלא אוכלין ומשקין ושיעורן לקבל טומאה צרביעית הלוג ככל טומאת משקין: והסגן המפקיד פירוטיו אצל

העובד כוכבים הרי הן כפירותיו למעשרום ולשביעית. דחשידי לחלופי וה"ג דלמא חלפיה והאי חמרא דעובד כוכבים הוא: שייחד לו קרן וזיט. ומסר לו מפתח או עשה חומס: **פרוד**. מקום של צר קפרא הוא ונפטור צר קפרא: **שיפול העץ**. ששכן שס תלמידי חכמים: **שס יהו ס"ד**. שהוא עצמו ימצא שס והא שכבי ליה: **אלא שס ויסו פירותיו**. ימלאו פירות העץ שנשרו ממנו אף כאן הנריך לדברי חכמים ישאל את צני העיר ששומעין ולמדין ממנו ומלמדים אותו. **לאחרים: מפתח או חוסס ר"א מסיר**. אף בשתיה: **וחכמים אוסרין**. לעשות כן ואי עבד שרי בהנאה כדלמרינן לעיל: **וסרווייהו כרבנן**. דאי כר"א בחותם אחד נמי שרי: **אגנא אפומא דחציפא**. כפה מזרק ע"פ החצית: **שריקא**. טח צטיט ודיצק סביצות פי המזרק לדופני החצית: **דיקולא**. כפה סל ע"פ חצית והחצית מגופה דהיינו צ' חוממות מגופת החצית שדצוקה חצית ונתייבשה וסל כפוי עליה: **ומיהדק**. נכנס בדומק פי הסל לצלוט את החצית הוי חותם בתוך חותם (י) ולא טרח לזיופי כולי האי: **לא מיהדק**. (ג) נוח ליטלו הוי כמאל דליתיה: **נוד**. של עור מלא יין וקסור ומונח בתוך דיסקיא של עור: **פיו**. של נוד: **למטה**. בתוך דיסקיא: **הוי חותם בתוך חותם**. דטרח (י) להפוך ולהמיר קשר הדיסקיא וקשר הנוד ולחזור ולקשרה כולי האי לא טרח: **ואי כי"ף פומיה**. של נוד לגיו ולייר וחומס כעין שקושרין נודות שלנו של שמן שלאחר שקושרים אותו ומכניסין פי הנוד כשהוא קשור בתוכו ועוד קושרים אותה פעם אחרת אפי' אין דיסקיא הוי חותם בתוך חותם: **עין כוש**. מקום כותיס: **צירס סריקא**. עובדי כוכבים הן וסמוכין לעין כוש: **צרקא**. עיר של כותיס: **כפר פרשאי**. עובדי כוכבים: **ווגדור**. כותיס:

אסור מפני בירת סריקא ושל ברקתא אסור מפני כפר פרשאי ושל וגדור אסור מפני כפר שלים חזרו לומר חביות פתוחות אסורות סתומות מותרות מעיקרא מאי סבור ולבסוף מאי סבור מעיקרא סבור אין כותי מקפיד על מוגע עובד כוכבים לא שנא פתוחות ולא שנא סתומות ולבסוף סבור כי לא קפיד אפתוחות אסתומות מקפיד קפיד וסתומות מותרות ורמיניהי החותם אצל היכא שמינחו ציד העובד כוכבים ועמיד לראות חותמו ^(י) להכיר די בחותם אחד תדע שכן הוא שהרי ר"א הזכיר בדצירו המפקיד יינו אצל עובד כוכבים ובסתממא אדם דעמו לחזור שס להכיר חותמו וסתמו אצל רב אשי דלעיל הזכיר בדצירו חומץ שלנו ציד עובד כוכבים משמע ששולחו ציד עובד כוכבים ורבא נמי אשכחן לקמן דקאלמר נוד צדיסקיא ופיו למטה ואיהו גופיה אמר צפ' בוצרא ^(י) (לקמן עד): **כי הוה משדר גולפי להרפניא סקיף** להו אפומייהו וחתס להו אצירלייהו ומלתיה דרב לקמן (דף נט). מייירי בשולח ציד עובד כוכבים כפרש"י וה"ג: **וְלֹא פִּלְגִי הא ר"א והא רבנן**. פירוש לא פילגי אליצא דחד תנא אלא מר סבר כר"א ומר סבר כרבנן א"ג לא פלגי וכולהו כר"א קיימי דפסק רב כותיה אלא מר מפרש מילמיה דר"א ומר מפרש מילמיהו דרבנן וא"ת ורבי אלעזר היכי קאי כר"א הא ר"א גופיה קאמר צפ"ק דנדה (דף ט). דאין הלכה כר"א בכולהו סידרי * אלא בארצע וי"ל דשאני הכא דקאי ר"מ כוותיה לקמן פרק ר' ישמעאל (דף סא). **צבירייתא דלמך הלוקח צית ובי' וכה"ג** משני תלמודא הסס צפ"ק דנדה (שם): **וְרַגְרִיִּיהֶן ברבנן**. וא"ת אימור דרבי יוחנן סבר כר"א ומפתח וחומס דקמני צבירייתא ר"ל תרוייהו דהשמא הוי חותם בתוך חומס וי"ל דתלמודא משמע ליה דמפתח וחומס דקמני צבירייתא לא משום דבעינן תרוייהו מדלא קאמר שתי מפתחות או צ' חוממות אלא מפתח או חותם קאמר וגם יש גורסים מפתח או חותם: **סתומות מותרות**. ואף על פי שאין לך סתומות שלא יהו פתומות מתמלה מכל מקום כיון שדעמו להסתים למכור לישראל מנטר קא נטר להו שפיר ואינו חפץ שיחדשוהו ישראל כלל:

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

לא.

המפקיד יינו אצל עובד כוכבים אסור בשתיה ומותר בהנאה. ובסמוך משמע שהפקידו בחותם אחד ותימה מאי קסבר ר' יהודה בן צתירא אי לא חייש לזיוף כר"א אפילו בשתיה לשמרי ואי חייש לזיוף כרבנן אפי' בהנאה ליחסר שמא נגע צו העובד כוכבים ונסכו וי"ל דרבי יהודה בן צתירא לטעמיה דלמך לקמן בפרק ר' ישמעאל (דף נט): יין של ישראל שנגע צו עובד כוכבים מותר בהנאה חדא דאין מנסכין יין אלא בפני עצודת כוכבים ועוד שאומר לו לא כל הימנך שמאסור ייני לאונסי ואע"ג דחיישי לזיוף דנגע ציה ושתה מיניה [א] לא חממיר כ"כ לחוש לחלופי בשלו שיאסר גם בהנאה כיון שכל עיקר יינס אינו אסור אלא מדרבנן:

דאמר רב ה'לכה בר"א שמתיר יין בחותם אחד. ולקמן פ"צ (דף סט: ושם) נמי אמרינן האידנא קיימא לן כר"א דלא חייש לזיופא ויש להקשות דרב אדרב דהא אמר רב לקמן (דף נט). חצי"ת בחותם אחד אסור סימן חלב בשר יין תכלת ועוד קשה דרב אשי אמר לעיל (דף כט): **גבי חומץ ויין מצושל א"ש** חותם בתוך חותם משמע הא יין גמור לרין חותם בתוך חותם וכן רבא דשקיל וטרי לקמן בסמוך היכי דמי חותם בתוך חותם משמע דס"ל דלא סגי בחותם אחד וכולה סוגיא דשמעתא מייירי בחותם בתוך חותם וסיה מתוך ר"ת דההוא דרב דלקמן מייירי בישראל חשוד וגרע מעובד כוכבים מפני שהוא צנוח שאמעיניהו ולא מירתם כ"כ וכן דהיא דרב אשי דלעיל (דף כט): **ג"מ** לענין ישראל חשוד וכן רבא מפרש חותם בתוך חותם אליצא דרבנן ואפי' אליצא דהלכתא איכא נפקותא כגון ישראל חשוד והיא א דרבה צר רב הווא ^(י) חמך לה לצישרא אלתלמא קרנמא כשמשלמה ציד עובד כוכבים ולהכי סגי בחותם אחד וקשה קאמ פרי"ת דנצוזה היא להעמיד כל אלו ההלכות בישראל חשוד ואנן צעוצדי כוכבים קיימינן ורב אשי לעיל הזכיר חומץ ציד עובד כוכבים אין לרין חותם בתוך חותם ומשמע הא יין ציד עובד כוכבים לרין ועוד דצירושלמי משמע דההיא צעוצד כוכבים איירי וגם רש"י וה"ג פירשוהו צעוצד כוכבים לכן נראה לפרש דהכא והתם צעוצד כוכבים איירי ויש לחלק בין שולח לחצירו ואינו חוזר ורואה חותמו להכירו דאו לרין חותם בתוך חותם דלא מרתת שסצור האחר לא יכיר

השולח

כוכבים הוא חזור לומר חביות פתוחות של כותים אסורות סתומות מותרות לבסוף סברי כי לא קפדי אפתוחות

^(א) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(ב) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(ג) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(ד) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(ה) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(ו) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(ז) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(ח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(ט) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(י) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(יא) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(יב) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(יג) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(יד) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(טו) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(טז) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(יז) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(יח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(יט) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(כ) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(כא) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(כב) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(כג) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(כד) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(כה) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(כז) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(כז) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(כח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(כט) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(ל) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לא) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לב) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לג) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לד) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לה) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לו) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לז) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לדוכה דלשילי בשתי' נמי לשתי דהא ר"א תמיר אפי' בשתיה.

^(לח) ר"ל וא"כ במקפיד יינו אצל עובד כוכבים ג"כ יס"ר אסור בהנאה דהא אמרין דודאי החליפו בינו. ^(לח) מלשון רבנו ו"ל משמע דגרס בגמ' אלא א"ר ואל יידי ממיר קמא לגמרי. ^(לח) הדבר צ"ע דל"כ הדלא הקושיא לד